NOORD-BRABANDER.

Dicere verum Quid vetat? Horatius.

NOMMER 13 'S BOSCH. ZATURDAG, 29 JANUARIJ 1831.

Italië.

ROME, 5 *January*.

REDEVOERING *van den heer* DE LABRADOR, *ambassadeur by het hof van Spanje, aan het conclave gerigt, by gelegenheid dat hy zyne geloofsbrieven aanbood, op den 1 january* 1831.

De opperhoofden van de orde waren de kardinaal *Pedicini*, van de orde der bisschoppen; de kardinaal *Dandini*, van de orde der priesters, en de kardinaal *Bernetti*, van de orde der diakenen.

De geloofsbrieven werden eerst overgegeven en door mgr. *Polidori*, secretaris van het heilig collegie en van het conclave met luider stem voorgelezen; daarna sprak de markies *de Labrador*, de volgende redevoering uit:

»Het is nog niet lang geleden, hoogstwaardigste heeren, dat het aan den vrede en de hoop geoorloofd was op aarde te wonen; thans zien wij, in meer dan eene landstreek, de verwoesting en de puinhoopen, ten gevolge van staatsomwentelingen, en in Italië de droefheid en tranen over het verlies van door hunne volken geliefde souvereinen. De godvruchtige, de regtvaardige, de grootmoedige Koning der Beide Sicilien, *Frans I*, de doorluchtige kleinzoon van *Karel III* is door eenen vroegtijdigen dood weggenomen, en *Pius VIII*, heiliger gedachtenis, is hem kort daarna in het graf gevolgd. Het is niet noodzakelijk lang geleefd en veel nagedacht te hebben om te weten, dat het leven der staten, even als het leven der menschen, uit korte schemerlichten van geluk en lange dagen en eindelooze nachten van droefheid en tranen is zamengesteld; maar ziende, dat de rampen zich met eene zoo groote snelheid opeen hoopen, is het niet mogelijk, de vrees te wederstaan, dat zij, in getal en omstandigheid aanwassende, eindigen met de schipbreuk der menschelijke maatschappij volledig te maken.

»Te midden van zoo vele gevaren en kwellingen hebben wij, zonen der katholijke Kerk, een anker van zaligheid in de verzekering, dat het geloof onzer vaderen niet kan vergaan en wij wederom opgebeurd waren door de hoop, dat gij, die uit zoo vele braven, den uitmuntenden *Pius VIII* gekozen hebt, zijn verlies zult herstellen door eene verkiezing, welke niet kan zijn blootgesteld aan de moeijelijkheden van de verkiezing der menigte, in welke het geweld en de trouwloosheid de rede verduisteren en de wetten doen vallen, opdat de stoutmoedigheid moge zitten in de aan de verdienste verschuldigde plaats. Gij, lieden, die door de Pausen gekozen zijt, gij hebt op uwe beurt het regt om hen te kiezen; de regels, welke gij nakomt, zijn die, welke de grootheid van het belangrijkste en doorluchtigste onderwerp dat bestaat, vereischt. Hij, aan welke gij uwe stemmen zult geven, zal de uitverkorene des Allerhoogsten, deszelfs Stedehouder op aarde, het orakel en het zigtbaar hoofd der katholijke Kerk zijn, eene Kerk, welke in Europa alleen meer geloovigen telt, dan alle andere kerkgenootschappen te zamen.

»De zetel, waarop hij moet zitten, werd voor eene kleine tweeduizend jaren, in deze stad opgerigt, die reeds de hoofdstad der wereld was, in tegenwoordigheid van den troon der *Cesars*, toen zij zich op het hoogste punt van haren glans, van hare magt en van haren roem bevond; en die troon, en duizend andere troonen, die naderhand zijn daargesteld, zijn verdwenen, door den slag der barbaarschheid in stof vergaan en door het vuur der burgerlijke tweedragten verteerd, terwijl de troon, onomkoopbaar als de sterren van het firmament, en even als deze buiten het bereik der menschelijke magt, bleef alleen staan, die zetel, welke een arme visscher gegrondvest had, omdat hij, zijne afkomst niets te danken hebbende, noch aan het geweld, noch aan de wijsheid der menschen, zich niet grondde op dezelve; hij heeft die niet noodig; hij vreest dezelve niet: en op diezelfde wijze, als hij gezegenpraald heeft over de woedende furie der oude veroveraars en de trouwlooze wreedheid van den *Attila* onzer eeuw, zal hij al zijne vijanden, tot aan de voleinding der eeuwen, wederstaan.

»Vergeeft het mij, prinsen der Kerk, indien ik, vervoerd door den onwederstaanbaren drift mijner gevoelens, misbruik maak van uwe welwillendheid om u te spreken over waarheden, welke gij beter kent dan ik, terwijl ik mij zou moeten bepalen met u te zeggen, dat mijn souverein, door mij te benoemen om zijnen doorluchtigen persoon bij het heilig conclave te vertegenwoordigen, mij gezonden heeft, om u van zijne aangekleefdheid, van zijne kinderlijke toegenegenheid te verzekeren, en u te openbaren, dat Z. M. er niet aan twijfelt, dat gij de Kerk zoo spoedig mogelijk zult vertroosten, door haar eenen Opperherder te geven, niet minder rijk in kennis en deugden dan *Pius VIII* en bestemd om zich door zijne wetenschap en voorbeeld een krachtdadig tegengift te toonen, tegen de zedelijke besmetting des tijds, en de ijlhoofdigheid van den menschelijken geest, die, verhovaardigd door de vorderingen, welke de nakoming en de ondervinding, dagelijks aan de physieke wetenschappen en aan de handwerken aanbrengen, overtuigd is, dat hij op dezelfde wijze denkbeelden van godsdienst, zedekunde en staatkunde kan volmaken, als of de wijsbegeerte, de scheikunde de werktuigkunde, of elke andere vergankelijke wetenschap vermogend genoeg waren, om de genegenheden van ons hart te veranderen, of om te maken dat alle hartstogten geheel anders waren, of wel, dat er, wanneer zij dezelfde bleven, eene verzekerde braafheid zonder godsdienstig geweten, een standvastig gouvernement zonder opperhoofdigheid zou kunnen bestaan met de onafhankelijke magt in diegenen, welke bevelen moeten geven en zonder getrouwheid en onderdanigen eerbied in diegenen, welke moeten gehoorzamen.

»Ontvangt nu goedgunstig de uitdrukking mijner hooge achting en mijner onschendbare aangekleefdheid. Volbrengt uw werk, en dat hij, die door u benoemd zal worden, bij voorraad de gelukwenschingen ontvange van den grooten Monarch en van de heldhaftige natie, die nooit te vergeefs den titel van katholijken gedragen hebben, en die, zoo lang zij in wezen zijn zullen, nooit in Europa de eer, de standvastigheid in het geloof, de waarde en de opregtheid zullen laten verloren gaan.»

MIJNHEER DE AMBASSADEUR!

Bij de openbaring der gevoelens van Z. Kath. M., toen dat ze den vroegtijdigen dood van *Pius VIII* vernam, gevoelens, zoo edel uitgedrukt in de koninklijke brieven aan het heilig collegie en zoo even door Uwe Exc. met zoo veel waardigheid herhaald, kon deze senaat niet sterker het verlies gevoelen, waardoor de goddelijke Voorzienigheid ons bedroefd heeft.

»Als een volmaakt voorbeeld van pauselijke deugden, wijs, boven hetgeen de moeijelijke tijden van zijn bestuur vorderden, onderrigt, niet minder in de heilige als in de ongewijde wetenschappen, zoo zeer zelfs, dat hij aan eene eeuw die de achting voor deze laatsten schees te bewaren, indruk gemaakt heeft; opregte, regtvaardig en grootmoedig zal de overledene Paus onsterfelijk leven door het aandenken van den voorspoed, door de zegening der geloovigen en door de naleving der opvolgers.»

»Het is dan wel met reden, dat de doorluchtige Monarch der Spanjaarden, reeds bedroefd over het nog versche verlies van den uitmuntenden Koning, aan welke die koninklijke gezellin, die hem eenen gelukkigen vader gemaakt heeft, het aanzijn verschuldigd is, en vernemende, dat de Prins, de vader en, wat nog meer zegt, de opperste Herder der Kerk te Rome overleden was, ons met nadruk door zijne brieven en door de buitengewone, zoo te regt aan u toevertrouwde zending, de vurige wenschen heeft doen kennen, welke hem bezielen, dat weldra aan de kudde van *Jesus Christus* eenen leidsman gegeven worde in de gevaren, welke haar van alle kanten bedreigen.

»Het heilig collegie erkent, even als uwe Exc. de bezwaren der omstandigheden; het kent ook, zoo wel als gij, en als diegenen, welke de zuivere grondstelling belijden, de geheele verzekering, welke de goddelijke oorsprong en het gezag inboezemen van dien stoel, welke, ofschoon hij van hem, die er op aarde op zitten moet, beroofd is, de bescherming evenwel niet verloren heeft van deszelfs almagtigen stichter, die hem in de onfaalbare rij van zijne zegepralen ondersteunt, na deze ark van zaligheid in het midden der verwoestende wateren van het heelal te hebben geplaatst, opdat daaruit de duif als boodschapster des vredes uitga, omdat de ware godsdienst de eenige is, welke aan de volken rust, behoudenis en voorspoed geven kan.

»Deze heilige vergadering, sterk door de beloften van God, en de lichtstralen, waarmede Hij nooit karig zijn zal, die zegeningen van zachtmoedigheid verspreid, door welke hij een iegelijk, die op hem vertrouwt, voorkomt, deze heilige vergadering zal de verwachtingen niet te leur stellen van Z. Kath. M. en zij doet de vurigste gebeden om het zoo verblijdende oogenblik, waarop het aan den Vader der lichten behagen zal, dengenen, die zal moeten gekozen worden, aan te duiden.

»Het heilig collegie koestert die gevoelens, welke ik, als getrouwe tolk der verlangens, mijner ambtgenooten, de eer heb aan U Exc. te openbaren, als ook van de levendige en algemeene erkentelijkheid, welke het aan uwen doorluchtigen

verein hetuigt, niet alleen voor het godvruchtig en toegenegen deel, dat hij in den tegenwoordigen weduwelijken staat van den Apostolischen Stoel genomen heeft, maar ook over de keuze, die hij gedaan heeft van U. Exc. belast om hem bij deze heilige vergadering te vertegenwoordigen. Inderdaad, weinige personen, zouden het gewigt en de waardigheid van eene even edele als luisterrijke commissie buiten U Exc. hebben kunnen volbrengen, eene commissie, die zoo zeer in staat is, om luisterrijk te worden door den persoon, die er mede vereerd is.

»En hier kan niet met stilzwijgen voorbijgegaan worden, de belangrijke en eervolle commissie, welke u, in eenen jeugdigeren ouderdom, door Z. M. *Karel IV* werd opgedragen, toen deze u beval om u naar Valence te begeven, ten einde den grooten *Pius VI*, destijds balling en stervende, bij te staan. Dit was het begin uwer gezantschappen, welke gij bij de drie volgende Pausen *Pius VII*, *Leo XII* en *Pius VIII* vervuld hebt.

»Ontvang, Excellentie, deze openbare getuigenis, welke het heilig collegie gaarne aan uwe verdiensten wil geven en breng aan uwen doorluchtigen souverein de verzekering, dat hij onder ons, dien God voor den Stoel van den H. *Petrus* bestemt, van wege erkentelijkheid voor de onveranderlijke bescherming van Z. M. welke hij in zijne erfelijke beginselen over het katholicismus verspreid en gevoelig over de gelukwenschingen, welke hij hem bij voorraad wel heeft gelieven met eene zonderlinge welwillendheid te laten doen, hem uit grond des harten vergelden zal, door de volheid der zegeningen, welke hij met zorgvuldigheid over zijn doorluchtig hoofd, over zijn koninklijk huis en over de altoos heldhaftige spaansche natie zal afsmeeken.

Engeland.

LONDEN, 21 *January*.

Gisteren na den middag heeft Zijne Koninklijke Hoogheid de prins *van Oranje* een lang gesprek met den burggraaf *Palmerston* gehad, en dadelijk na het vertrek van den prins is er op het bureau van buitenlandsche zaken eene conferentie van de gevolmagtigden der groote Mogendheden over de belangen van België gehouden, die omtrent drie uren geduurd heeft. De belgische commissarissen, de heeren *van de Weyer* en *Vilain XIIII*, hebben gisteren eene zamenkomst met den minister *Palmerston* gehad.

Dingsdag heeft ook eene conferentie van de ministers der groote Mogendheden omtrent de verschillen der Nederlanden plaats gehad, die drie en een half uur heeft geduurd. Voor die conferentie had de heer *Falck*, ambassadeur van Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden, een gesprek met lord *Palmerston*.

De heer *O'Connell* heeft, in weerwil van de proclamatien van den lord luitenant van Ierland, twee bijeenkomsten of vergaderingen te Dublin gehouden, en is deswege met drie zijner vrienden, de heeren *Lawless*, *Reynolds* en *Barrett*, in hechtenis genomen, doch onder behoorlijken borgtogt ontslagen. Aanstaanden maandag moeten zij voor het geregtshof van 's Konings bank verschijnen. Deze arrestatie heeft te Dublin veel indruk gemaakt.

Frankrijk.

PARIJS, 21 *January*.

Sedert eenige dagen is er veel beweging onder de staatsgezanten, Eergisteren hebben de ambassadeurs van oostenrijk, Rusland, Spanje en van nog andere staten koeriers naar hunne hoven afgezonden. Het schijnt, dat hetgeen laatstelijk in de kamer der afgevaardigden omtrent de buitenlandsche zaken verhandeld is, de diplomatie bijzonder getroffen heeft.

— De graaf *de Celles* is bij den kroonprins en vervolgens ook weder bij den Koning ten gehoor toegelaten. Deze beide audientien, hebben meer dan twee uren geduurd.

België.

BRUSSEL, 24 *January*.

In de zitting van het nationaal congres, van den 20, heeft de minister *de Brouckere* een ontwerp van wet ingediend, strekkende tot het vinden van middelen, om dadelijk in de onvermijdelijke behoeften van den staat te voorzien. Hij stelde voor, dat de geheele grondbelasting over 1831 zoude betaald worden in twee termijnen, waarvan de eerste op den 15 februarij, en de tweede op den 15 maart gesteld werd.

De vergadering heeft daarop de beraadslaging over de constitutie voortgezet, en eenige artikelen, betreffende de ministers, aangenomen.

Den 20 heeft het congres insgelijks over de constitutie beraadslaagd, en wel over de regterlijke magt.

In de zitting van gisteren is niets van eenig belang voorgevallen dan dat het congres de deliberatien over de onderscheidene artikelen der constitutie heeft voortgezet.

Zitting van het Nationaal Congres van den 23 january.

Er werden onderscheidene rapporten op petitien uitgebragt, onder anderen een rapport over eene politieke verklaring van ingezetenen van het groot hertogdom Luxemburg, houdende protest tegen iedere diplomatieke schikking, welke strekken mogt, om hunne provincie van België af te scheiden.

Dit stuk zal, volgens besluit der vergadering, in het archief worden geplaatst.

Onder het uitbrengen dezer rapporten kondigde de graaf *van Aerschot*, lid van het diplomatiek comité aan, dat hij eene mededeeling aan het congres te doen had, en las de volgende stukken:

«Brussel, den 23 januarij 1831.

»Mijnheer de graaf,

»Het nationaal congres, in deszelfs wijsheid, noodzakelijk geacht hebbende, om het gouvernement des Konings van Frankrijk, welks gevoelens van belangstelling en welwillendheid jegens België hetzelve overbekend zijn, te raadplegen, zoo bevlijtig ik mij, u eene depêche mede te deelen, welke ik van Z. Exc. den graaf *Sebastiani* zoo even heb ontvangen.

»Ontvang, mijnheer, enz.

»(*Get.*) BRESSON.

»Parijs, den 21 januarij 1831.

»Mijnheer!

»De toestand van België heeft op nieuw de aandacht des Konings en van deszelfs raad tot zich getrokken. Ik ben, nadat er een rijp onderzoek van al de staats-aangelegenheden van dat land heeft plaats gehad, belast geworden met u, op eene klare en duidelijke wijze de oogmerken van 's Konings gouvernement kenbaar te maken. Hetzelve zal in geenen deele in de vereeniging van België met Frankrijk stemmen, geenszins de kroon van den hertog van Nemours aannemen, al werd dezelve hem ook door het congres aangeboden. Zijner Majesteits gouvernement zou, in de keuze des hertogs van Leuchtenberg een overleg zien, strekkende, om Frankrijks rust te belagen. Wij hebben geen oogmerk, om den minsten aanslag tegen de vrijheid der Belgen, in de keuze van hunnen souverein, te maken, maar gebruiken tevens ons regt, om op de plegtigste wijze te verklaren, dat wij de verkiezing des hertogs van Leuchtenberg volstrekt niet zullen dulden. Ook zouden de Mogendheden, van hunnen kant, ongetwijfeld zeer ongenegen zijn, om hem te erkennen. Wat ons betreft, onze weigering zou gegrond zijn op redenen van staat, voor welke alles wijken moet, wanneer niemands regten daar door gekrenkt worden. De nabuurschap van België, het belang, dat deszelfs ingezetenen Z. M. inboezemen, de wensch, om betrekkingen der naauwste en onkrenkbaarste vriendschap met hetzelve te onderhouden; alles legt ons den pligt op, om openhartig te werk te gaan met een volk, dat wij achten en beminnen.

»Geen gevoel, dat den hertog van Leuchtenberg of diens geslacht, welken wij meer dan iemand, beminnen, zou kunnen beleedigen, mengt zich in deze daad van loutere staatkunde: 's Konings gouvernement wordt alleen door liefde voor in- en uitwendigen vrede bestuurd. Gij wordt bij deze gemagtigd, mijn heer, om officiele kennis te geven van dit besluit van 's Konings gouvernement, met die openhartigheid en betamelijkheid, welke het, in deszelfs betrekkingen met België, altoos denkt te onderhouden.

»Ontvang, mijn heer, de verzekering mijner hoogachting,

»(*Get.*) HORACE SEBASTIANI,

»Voor kopie conform

BRESSON.»

De heer *Lebeau* wilde de stukken gedrukt hebben tot bewijs, dat het fransche gouvernement het grondbeginsel der vrije keuze eens Konings aan België ontzegt. Het aanwezen van den tegenwoordigen franschen troon berust uitsluitender wijze op de onmiddellijke erkenning van alle door de volken gekozen Vorsten. Een der voorname punten van het charter stelt ook *Lodewijk Filips* en diens ministers ten wet, en waarlijk, staat daarin niet, dat de souvereiniteit in het volk berust. Wij moeten ons geenzins om de staatkunde van een kabinet, dat tegen deszelfs pligt handelt, en de regten der volken vertreedt, bekommeren. Laten wij ons op de fransche natie, op de fransche kamers beroepen.

De heer *Jottrand* merkte op, dat hier alleen de meening van 's Konings gouvernement was geuit, dat is te zeggen, van de ministers. Deze meening kon, van den eenen dag tot den anderen, veranderen. De heer *Sebastiani* en anderen staan heden aan het hoofd der zaken: binnen korte dagen, misschien morgen, zullen zij door anderen vervangen worden.

De heer *Robaulx*. Indien ik de mededeeling, die ons heden gedaan wordt, met het vreemd manifest, hetwelk onlangs door de dagbladen van Parijs publiek gemaakt is (*het manifest des prinsen van Oranje*), vergelijk, dan vind ik daarin eene overeenstemming, welke mij baarblijkelijk eene onmiddellijke bemoeijing bewijst. Zou het, in dat oogenblik, waarin het fransche kabinet ons vernederen, ons van onze afhankelijkheid berooven wil, niet raadzaam wezen, om, plegtig, ten aanzien van geheel Europa, het regtmatig en krachtig protest uit te spreken, dat ik u, eenige dagen geleden, voorstelde. Wij mogen het ons zelven niet ontveinzen, mijne heeren, het fransch kabinet wil ons, door deszelfs raadgevingen, onder het geveinsd mom eener gewaande

vriendschap, tot de verkiezing des prinsen van Oranje brengen, het wil ons aan een juk onderwerpen, dat de natie niet torschen wil. Onze diplomatie, ik weet waarlijk niet, met welk regt, raadpleegt het fransche ministerie over de keuze van eenen Vorst uit het fransche stamhuis; het gouvernement verklaart, daarin niet te willen stemmen, onze diplomatie biedt het een' anderen kandidaat aan, door een groot aantal stemmen ingeroepen; het fransche kabinet sluit ook dezen uit: welke vrijheid, welke onafhankelijkheid blijft ons dan over? *Lodewyk Filips* en diens ministers willen ons tot despotismus en burger-oorlog terug brengen.

De heer *Lebeau* was van hetzelfde gevoelen, maar zou nooit gedagt hebben, dat het fransch kabinet zoo verre zou gegaan zijn, van ons den prins van Oranje op te dringen en de vorderingen van een vervallen verklaard huis te begunstigen. Het meest van alles verwonderde hem echter, bij deze omstandigheden, dat de ministers van het fransche hof niet alleen uit naam van hetzelve, maar ook uit naam van andere mogendheden handelden; ja zeide hij, Frankrijk zal ons, te midden van den burgerkrijg, na het belgisch bloed te hebben zien stroomen, een hatelijk juk opleggen. Ja, het zal ons, na de regeringloosheid, veroveren; het is tot dus verre met deszelfs wapening nog niet gereed, maar zal, zoodra het gereed is, eene allerónregtvaardigste daad verrigten en onzen ondergang beproeven; het verwerpt den hertog van Leuchtenberg; het weigert ons den hertog van Nemours; het zoekt ons te verdeelen.

Onder de grootste gisting, zoo in de vergadering als op de tribunes, wordt tot het drukken besloten. De president wilde met het lezen der petitien voortgegaan hebben, edoch de vergadering verklaarde, na het hooren van opgemelde stukken, volkomen ongestemd daartoe te zijn, hetgeen echter niet belettede, dat de heer *Lebeau* de vergadering herinnerde, dat zij zich met zijn voorstel wegens den hertog van Leuchtenberg zou hebben bezig te houden. Daarna werd de zitting gesloten.

Nederlanden.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van dingsdag 25 january.

Er zijn 48 leden aanwezig.

In deze zitting heeft de minister van buitenlandsche zaken het antwoord op de protocol der gevolmagtigden van de vijf groote Mogendheden, van den 9 januarij ll., in het *fransch* medegedeeld; zie hier hetzelve vertaald:

EDELMOGENDE HEEREN!

In de zitting van u edelmogende, van den 20 dezer, werd door mij mededeeling gedaan van het protocol der gevolmagtigden van Oostenrijk, Frankrijk, Groot Brittanje, Pruissen en Rusland, in hunne bijeenkomst te Londen, van den 9 januarij. Het antwoord op hetzelve van wege den Koning gegeven, luidt als volgt:

»De Koning der Nederlanden heeft met genoegen gezien, dat er, bij het protocol van de conferentie der gevolmagtigden van Oostenrijk, Frankrijk, Groot-Brittanje, Pruissen en Rusland, van den 9 dezer maand, gepaste maatregelen genomen zijn, om de vijandelijkheden, welke voornamelijk in de omstreken van Maastricht hervat zijn geworden, zonder eenig verwijl te doen ophouden, en de troepen der belgische opstandelingen dadelijk in de stellingen doen terug keeren, welke zij den 21 november 1830 bezetteden; maatregelen, die gewettigd zijn geworden door de jegens de vijf Mogendheden aangegane verbindtenis, om de vijandelijkheden te staken.

»Zijne Majesteit vleit zich, dat dezelve hem de droevige noodzakelijkheid zullen besparen, om tot de te zijner beschikking staande dwangmiddelen zijne toevlugt te moeten nemen, ten einde zoowel de volkomen vrijheid der gemeenschap met Maastricht in het burgerlijke en militaire te behouden, waarvan hoogstdezelve voornemens is gebruik te maken, als ook de stellingen, welke op bovengenoemd tijdstip door de koninklijke troepen bezet waren.

»Het gedeelte van hetzelfde protocol, dat betrekking heeft tot de vaart op de Schelde, heeft bij den Koning geheel verschillende gewaarwordingen opgewekt. Zijne Majesteit zou meenen zijner waardigheid te kort te doen, indien hoogstdezelve aan de conferentie te Londen vertoogen daarover deed toekomen, dat men de baarblijkelijke schending der wapenschorsing door de opstandelingen gelijk gesteld heeft met de behoedende maatregelen van policie en van inwendige veiligheid, welke hoogstdezelve op de Schelde heeft moeten handhaven.

»Toen Z. M. de goede diensten van hoogstdeszelfs bondgenooten inriep, om zijne oproerige onderdanen tot hunnen pligt terug te brengen, en de opgekomen moeijelijkheden uit den weg te ruimen, kon hoogstdezelve voorzeker weinig voorzien, dat de conferentie van Londen zijn wettig gezag, door de verdragen gewaarborgd, en door de naauwste banden van vriendschap en goede verstandhouding bevestigd, op ééne lijn zoude stellen met dat van het onwettig bestuur, hetwelk zich in België heeft opgeworpen.

»Maar, ook afgezien van deze gelijkstelling van twee zaken, van zulk eenen geheel verschillenden aard, kan de Koning noch met den vorm, noch met den inhoud van het bedoelde gedeelte des protokols genoegen nemen.

»Immers heeft de bijeenkomst der conferentie, welke het tweede protocol ten gevolge had, een onderwerp behandeld, hetwelk bepaaldelijk met de belangen van het koningrijk der Nederlanden in verband stond, zonder dat de gevolmagtigden des Konings onmiddellijk daaraan hebben deel genomen; iets, waartoe hun, volgens § 4 van het protocol van Aken, van 15 November 1818, het regt was voorbehouden.

»Daarenboven was het slechts ten overvloede, dat er te Aken van dit beginsel gewag werd gemaakt: want geene vereeniging van gevolmagtigden, hoe talrijk ook, en hoe magtig de staten zijn, welke zij vertegenwoordigen, is bevoegd om de bijzondere belangen, en diegenen, welke het grondgebied van andere volken betreffen, te regelen. Het is wel zoo, dat de conferentie van Londen op verlangen van den Koning der Nederlanden bijeen gekomen is; maar zulks geschiedde alleen met het doel, om de wettige orde in een gedeelte van zijn rijk te herstellen, en geenszins opdat zijne middelen van verdediging beperkt, of op de onafhankelijkheid der oude vereenigde Nederlanden inbreuk zou gemaakt worden. Noch het regt der volken en het protocol van Aken, noch het oogmerk, waarmede de conferentie aangelegd was, namelijk de handhaving van 's Konings regten, gaven dus aan dezelve de bevoegdheid, om het vraagstuk, wegens de Schelde te behandelen.

»Wat nu het eigenlijk vraagstuk zelf betreft, bij het protocol von den 4 november werd bepaald, dat de vijandelijkheden van weerszijden ten eenemale zouden ophouden. Na heeft de regering der Nederlanden, na zich met deze bepaling vereenigd te hebben, dezelve met de meeste naauwgezetheid in acht genomen; maar nimmer heeft eene staking van vijandelijkheden, die eenig en alleen de schorsing van alle aanvallende maatregelen ten doel heeft, eene Mogendheid van de bevoegdheid beroofd, om op haar eigen grondgebied hare militaire verdedigingslijnen te handhaven, en voor te komen, dat die door den vijand of door onzijdigen worden overschreden; en men kent geen voorbeeld in de geschiedenis, dat er te dien opzigte eenig onderscheid gemaakt is tusschen de vestingen en de landwegen, die er heen leiden, en de rivieren.

»Indien, volgens het stuk, onder letter B aan het protocol nº. 2 gehecht, het voorloopige bestuur van België zich verbonden heeft, om bevelen te geven en de noodige maatregelen te nemen, ten einde alle vijandelijkheden van de zijde der Belgen tegen Holland te doen ophouden, dan bewijzen de gedurige strooptogten der Belgen in Zeeuwsch Vlaanderen en Noord-Braband, maar inzonderheid hunne vijandelijkheden tegen Maastricht, ten baarblijkelijkste, dat zij aan hunne verbindtenissen ongetrouw zijn geweest. Deze feiten, de handelingen, diezij, lijnregt strijdig met den inhoud der protocollen, voortgaan zich te veroorloven, om den opstand in het groothertogdom Luxemburg te doen voortduren; hunne weigering, om de krijgslieden uit de noordelijke gewesten, die in hunne magt gevallen zijn, terug te zenden; de harde behandeling, die zij aan dezen doen ondergaan; eindelijk een groot aantal nieuwe voorwaarden, die van den kant der Belgen te berde worden gebragt; en bovenal hun antwoord op het protocol van 20 december, maken het moeijelijk zich te overtuigen, dat hunne toetreding tot het protocol van den 17 november opregt geweest is. Volgens dat laatste protokol zal men van weerszijden de bevoegdheid behouden, om te land en ter zee vrije gemeenschap uit te oefenen met het grondgebied, de plaatsen en punten, welke de wederzijdsche krijgsbenden bezetten buiten de grenzen, die, vóór het verdrag van Parijs van 30 mei 1814, België van de vereenigde Nederlanden afscheiden; maar die bepaling is uitsluitend toepasselijk op de afgezonderde punten, die de wederzijdsche krijgsbenden buiten het grondgebied bezetten, zoo als het kasteel van Antwerpen en Venlo. Zij kan in geen geval door de Belgen worden ingeroepen ten behoeve van eene vrije gemeenschap ter zee met de stad Antwerpen, die niet, zoo als Venlo, buiten de grenzen van België ligt. Men verdedigt eene stelling, die geheel onjuist is, als men zegt, dat men reizigers of koopvaarders geweld aandoet, en zoodoende vijandelijkheden pleegt, wanneer men hen alleen belet om door eene vesting te trekken, of door eene verdedigingslijn op rivieren, die binnen een land gelegen zijn. Eindelijk bevestigt de vermelding, die in het protocol van den 9 januarij van de tolregten en het regt van onderzoek gemaakt wordt, de waarheid der stelling, dat het hier huishoudelijke belangen van het koningrijk der nederlanden geldt.

»Dien ten gevolge verklaart Zijne Majesteit, — na kennis genomen te hebben van de aanvrage der conferentie van Londen, daartoe strekkende, dat den 20 januarij 1831, en onverschillig of men op dat tijdstip over de beginselen der scheiding al dan niet was overeengekomen, de vrije scheepvaart op de Schelde voor onzijdige vaartuigen en voor die, welke in belgische havens te huis behooren, volledig zal worden hersteld, zonder andere tolregten of onderzoek, dan in 1814, voor de vereeniging van België met Holland vastgesteld waren; alsmede van de verklaring, dat het verwerpen dezer vordering, waartoe men zich overtuigd hield, dat Zijne Majesteit niet aarzelen zoude in allen deele toe te treden, door de vijf Mogendheden als eene daad

van vijandelijkheid jegens haar zoude worden beschouwd, en dat, indien de maatregelen, welke de vrije vaart op de Schelde belemmeren, niet op den 20 januarij, op de hierboven gemelde wijze wierden opgeheven, de vijf Mogendheden zich voorbehielden, om zoodanige besluiten te nemen, als zij noodzakelijk zouden achten voor de onverwijlde uitvoering van hare verbindtenissen; — dat hoogstdezelve de uitdrukking «vijandelijkheid» moeijelijk kon overeenbrengen met den uitgedrukten wensch, om voor Europa de zegening van den algemeenen vrede te bewaren, en dat dezelve den gezegden eisch en verklaring der conferentie aanmerkt, als inbreuk makende op zijne souvereiniteit en op de onafhankelijkheid der oude vereenigde Nederlanden, als strijdig met het regt der volken, en als geheel onvereenigbaar met de gevoelens van vriendschap, welke de vijf hoven tot hiertoe voor Zijne Majesteit betuigd hebben.

»Intusschen heeft de Koning, — in aanmerking nemende dat Europa niet kan verwachten, door de middelen van één enkelen staat, hoe roemruchtig deszelfs jaarboeken ook wezen mogen, den terugkeer tot het ware, en op den verschuldigden eerbied voor de regten van elk volk gegronde stelsel van niet tusschenkomst te zien bewerken—besloten, zich niet tegen de overmagt te verzetten, en, voor het tegenwoordige, te rekenen van 20 januarij 1831 af, aanschouwer te blijven van de vaart op de Schelde van onzijdige of in belgische havens te huis behoorende schepen, onder de stelligste protestatie en voorbehoud, zoo wel voor zoo veel de gezegde scheepvaart zelve betreft, als de regten, welke Zijne Majesteit bevoegd is te heffen van de schepen, die de Schelde zullen bevaren. Diensvolgens heeft Zijne Majesteit gelast, dat van gezegden dag af de uitvoering der maatregelen, welke ten aanzien van de vaart op de Schelde vastgesteld waren, voorloopig zal geschorst worden.

»Daar echter, volgens de bepalingen van het protocol van 9 januarij, de intrekking dezer maatregelen wezenlijk afhankelijk en onafscheidelijk is van de stipte uitvoering der verpligtingen, welke de conferentie bij hetzelfde protocol aan het voorloopig bestuur van België heeft opgelegd, zoo verklaart Zijne Majesteit, dat dezelve, ingeval deze verpligtingen niet uitgevoerd of later verbroken mogten worden, en ingeval de conferentie mogt dralen met het nemen van maatregelen van geweld, ten einde dezelve te doen eerbiedigen, zich voorbehoudt, om op nieuw en onverwijld van zijn goed regt gebruik te maken, en niet alleen de maatregelen van veiligheid op de Schelde, maar ook de blokkade der zee-kust te herstellen; en dat Z. M. zich hetzelfde voorbehoudt voor het geval, dat het vaststellen der hoofd grondslagen van de afscheiding der oude vereenigde Nederlanden en België, bij welker onmiddelijke regeling hoogstdezelve zooveel belang heeft, eenige onvoorziene vertraging mogt ondervinden.»

Het laat zich verwachten, edelmogende heeren, dat zoodanig antwoord, waarin de vaart op de Schelde is verbonden geworden aan het houden van de wapenschorsing door de opstandelingen, van de vrije gemeenschap met Maastricht en aan de spoedige vaststelling van billijke hoofdvoorwaarden van scheiding tusschen Noord-Nederland en België, zal bijdragen tot bevordering der onderhandelingen, en ik zal mij gelukkig achten, indien ik eerlang mogt worden in staat gesteld, om aan u edelmogenden den gunstigen uitslag derzelve aan te kondigen.

Nadat de minister de zaal verlaten had, hebben de heeren *Collot d'Escury*, *Luzac*, *van Nes* en *van Alphen*, die in der tijd een voorstel tot scheiding van Noord-Nederland en België gedaan hadden, verklaard dit voorstel weder in te trekken.

De heer *van Nes* zeide bij deze gelegenheld onder andere: De ondervinding heeft geleerd, dat er groote wijzigingen in de grondwet noodig zijn; ik maak geen geheim van mijn bijzonder gevoelen, dat het gemeen overleg tusschen de regering en de staten-generaal dan eerst volkomen zal kunnen plaats hebben, wanneer de natie zelve, door kiezers uit den gegoeden en beschaafden stand, hare vertegenwoordigers zal mogen benoemen en wanneer de uitvoerders der koninklijke bevelen verantwoordelijk zullen zijn.

Zoo wel over die intrekking, als over het besluit, omtrent de gedane mededeelingen te nemen, is eene langdurige en levendige woordenwisseling ontstaan. Ten laatste is met 32 tegen 18 stemmen, op het voorstel des voorzitters, besloten, om de nu en vroeger gedane mededeelingen voor kennisgeving aan te nemen; doch tevens om, ter gelegenheid daarvan, een adres aan den Koning aan te bieden.

De leden, die zich daartegen verklaarden, waren de heeren *Cuypers*, *Luyben*, *van Nagell*, *Frets*, *Lycklama*, *van Sytzama*, *van Randwyck*, *Cats*, *Warin*, *Yssel de Schepper*, *Rengers*, *van Meeuwen* en *Sandberg*.

Bij de stemming hadden de zaal verlaten de navolgende leden, welke de presentie-lijst hadden geteekend, te weten: de heeren *van Sasse van IJsselt*, *Ingenhousz*, *Verheyen* en *G. G. Clifford*. De heer *Beelaerts* was door ongesteldheid verhinderd de zitting bij te wonen.

De voorzitter benoemt eene commissie tot het opstellen van het adres, bestaande uit de heeren: *Dyckmeester*, *Donker-Curtius*, *de Jonge*, *Byleveld* en *van Sytzama*, hoezeer laatstgemelde deed opmerken, dat hij geen adres verlangde.

Omtrent het ingetrokken voorstel van de heeren *van Alphen*, *d'Escury*, *van Nes* en *Luzac* werd besloten, dat daarvan melding in de notulen zou gemaakt worden.

Ten 4 ure wordt de vergadering gescheiden.

Zitting van woensdag den 26 january.

Bij de tweede kamer der staten-generaal zijn op heden de afdeelingen voor de maand januarij op de gewone wijze vernieuwd geworden, en dienvolgens tot presidenten en vice-presidenten van gemelde afdeelingen, door den president geproclameerd: 1ste, *Donker Curtius* en *Frets*; 2de, *van Asch van Wyck* en *Gockinga*; 3de, *Byleveld* en *van Lynden*; 4de, *van Randwyck* en *de Jonge*; 5de, *Sypkens* en *Sandberg*; 6de, *Corver Hooft* en *Boddaert*; en 7de, *van Boelens* en *van de Kasteele*; waarna de vergadering zonder bepaald adjournement is gescheiden.

's HERTOGENBOSCH, 28 *January*.

De leden van de beide kamers der staten-generaal hebben eergisteren in het lokaal der eerste kamer eene conferentie gehouden. Daarna is de benoemde commissie tot het opstellen van een adres, in antwoord op 's Konings mededeelingen, vergaderd geweest.

— In de brusselsche bladen van den 24 januarij vindt men twee legerberigten van den generaal *Daine*, die den 20 uit zijn hoofdkwartier te Hocht gedagteekend zijn, en waaruit blijkt, dat een deel der belgische troepen, die rondom Maastricht gelegerd waren, van Caberg naar Munsterbilsen zijn terug getrokken. De generaal was bereid, om met het overige gedeelte zijner krijgsmagt insgelijks aan de bevelen van het voorloopig bestuur te gehoorzamen; doch meende te moeten afwachten, tot dat zich een deel zwaar geschut, hetwelk van Venlo kwam, doch in de slechte wegen was blijven steken, te Tongeren in veiligheid bevond.

— Den 21 januarij is de kolonel *Delawastinne*, neef van den generaal *Gérard* en dus ook van den graaf *de Celles*, uit Parijs te Brussel aangekomen, en na met de leden van het comité voor de buitenlandsche zaken eene bijeenkomst gehad te hebben, weder vertrokken. Zoo het schijnt, heeft de graaf *de Celles*, die zich thans te Parijs bevindt en dezer dagen tot een bijzonder gehoor bij Koning *Lodewyk Filips* en bij den hertog van Orleans is toegelaten, dezen zijnen bloedverwant afgezonden, om uit naam van het fransche hof nieuwe vertogen tegen de verkiezing van den hertog van Leuchtenberg te doen.

— De *Augsburgsche Courant* bevat de volgende nota, door de oostenrijksche en pruissische plenipotentiarissen aan de conferentie te Londen gerigt:

»De ondergeteekenden plenipotentiarissen van Oostenrijk en Pruissen, zijn door de duitsche bondsvergadering gelast geworden, aan de conferentie de volgende mededeeling te doen: Z. M. de Koning der Nederlanden, riep, in zijne hoedanigheid als groothertog van Luxemburg, de noodige hulp in om den opstand te dempen, die in het groothertogdom zich geopenbaard had. Deze verklaring werd door de bondsvergadering aangenomen. In aanmerking echter nemende, dat de opstand van het groothertogdom, het gevolg was van die, welke in België had plaats gegrepen, en dat deze het voorwerp der conferentien was tusschen de vijf mogendheden, te Londen gevestigd, vermeende de duitsche bondsvergadering dat, vóór de maatregelen die ter harer beschikking lagen, in het werk te stellen, zij zich tot de conferentie wenden moest, om zich te verzekeren of dezelve de middelen gezogt of gevonden had, om het voorgesteld doel te bereiken en te vermijden de noodzakelijkheid eener vollediger tusschenkomst, van de zijde der duitsche bondsvergadering. De ondergeteekenden, hunnen last volvoerende, verzoeken de conferentie hen in staat te stellen, om aan hun de begeerde inlichtingen mede te deelen. (Get.) *Esterhazy*, *Wessenberg*, *Bulow*.

PRIJZEN der EFFECTEN te *Amsterdam* den 26 januarij.

Recepissen 1830, $77\frac{1}{2}$; Werkelijke schuld, $42\frac{1}{2}$; Kansbiljetten, $16\frac{1}{4}$; Schatk. bill. $97\frac{1}{4}$; Amortisatie Bons, $68\frac{3}{4}$; dito dito 54. Frankrijk, inschrijv., $61\frac{3}{4}$. Rusland, inschrijv., $56\frac{3}{4}$. Spanje, adminis. te Amsterdam, $44\frac{1}{2}$; Admin. Napels 61.

Te 's BOSCH, bij de Gebroeders LANGENHUYSEN, Drukkers en Uitgevers, Apostelstraat, H, n° 20.